روزنامه شرق

چهارشنبه ۹ مرداد ۱۳۹۸ • ۲۸ ذی‌القعده ۱۴۴۰ • ۳۱ جولای ۲۰۱۹

سال شانزدهم • شماره ۳۴۸۹ • ۱۶صفحه • ۴۰۰۰ تومان

رئیس‌جمهور در جلسه ستاد مبارزه با مواد مخدر:

روند روبه‌رشد اعتیاد نگران‌کننده است

گروه سیاست: رئیس‌جمهور در جلسه ستاد مبارزه با مواد مخدر، پیشگیری از قاچاق مواد مخدر و برخورد قاطع با باندهای قاچاق را بسیار بااهمیت خواند و با اشاره به نظر صریح مقام معظم رهبری در مصادره همه اموال و دارایی‌های قاچاقچیان...

صفحه ۱۵

سخنگوی قوه قضائیه:

لیست دوتابعیتی‌ها جمع‌بندی نهایی نیست

گروه سیاست: هفتمین نشست خبری سخنگوی قوه قضائیه ظهر دیروز برگزار و غلامحسین اسماعیلی با اخبار مهم قضائی در جمع خبرنگاران حاضر شد. سخنگوی قوه قضائیه در ابتدای نشست خبری گفت: از تشکیل دادگاه‌های ویژه تا امروز...

صفحه ۶

دستگیری ۶ مدیر اخلالگر

پرونده تخلفات بازار خودرو در حال رسیدگی است

شرق: مجموعه‌ای از اتفاقات به صورت زنجیره‌ای رقم خورد تا روند تغییرات قیمت خودروی داخلی در بازار غیرمنطقی شود. ممنوعیت ثبت سفارش خودروی وارداتی به همراه کمبود قطعه برای ساخت خودروی داخل و مجموعه دیگری از عوامل، سوداگرانی را وارد عرصه بازار خودرو کرد که با دلال‌بازی، حاشیه بازار خودرو را هر روز فربه‌تر کردند. کار به جایی رسید که قیمت خودروی کارخانه در برخی مدل‌های پرفروش بیش از ۵۰ درصد با بازار فاصله داشت. مشکلات ایجادشده در بازار خودرو نهادهای ناظر را وارد عمل کرد تا پرونده تخلفات خودروسازان داخلی شکل بگیرد. غلامحسین اسماعیلی، سخنگوی قوه قضائیه، دیروز در نشستی خبری اعلام کرد پرونده مدیران سایپا با جدیت در حال رسیدگی است. آن‌طور که او اعلام کرده است، این پرونده ۲۵ متهم دارد که شش نفر آنها که از مدیران سایپا و نمایندگی‌ها هستند، بازداشت شده‌اند.

ادامه در صفحه ۴

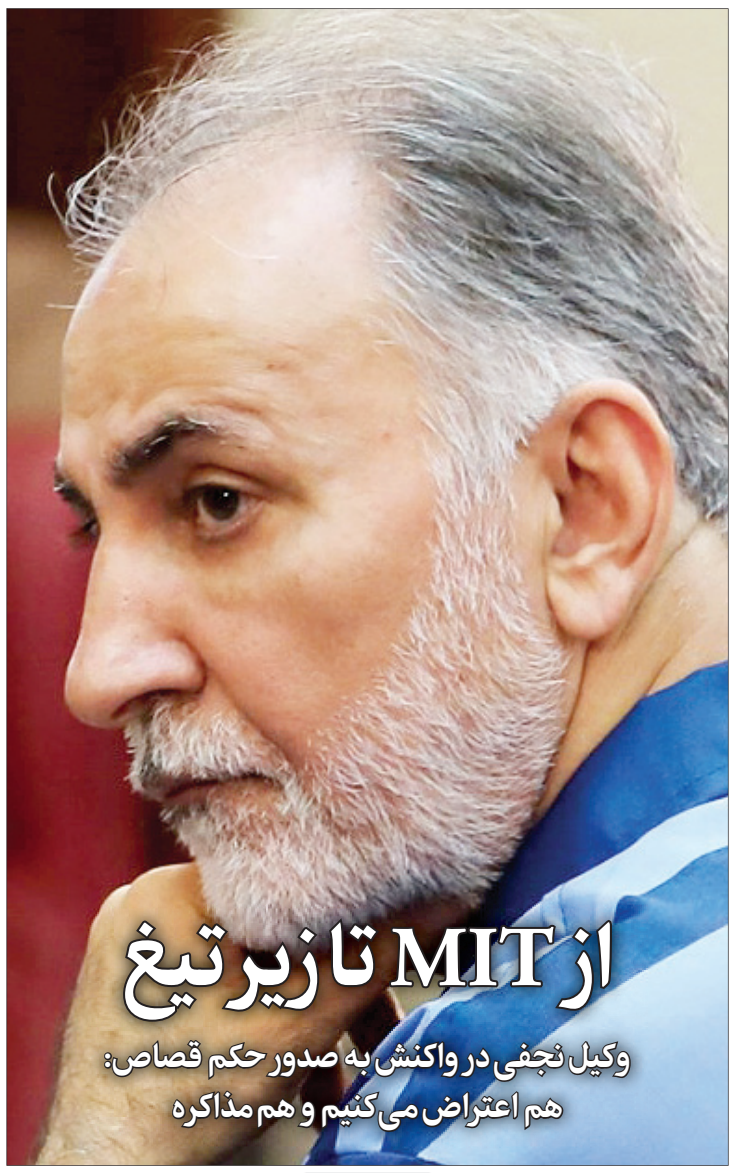

از MIT تا زیر تیغ

وکیل نجفی در واکنش به صدور حکم قصاص: هم اعتراض می‌کنیم و هم مذاکره

عکس: آنا

صفحه‌های ۱۱ و ۱۳

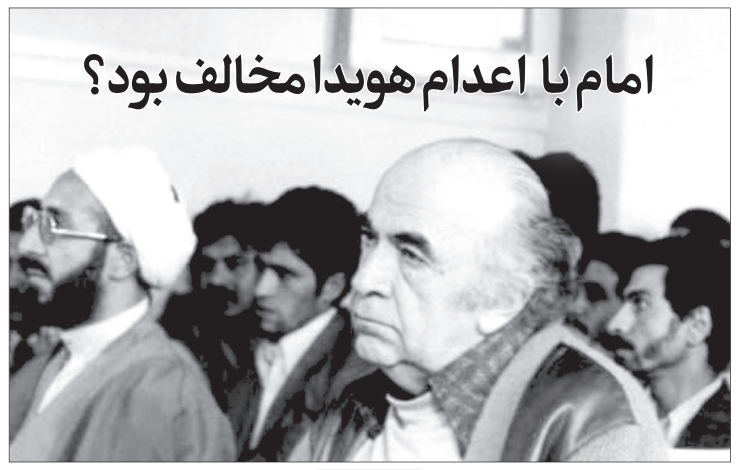

امام با اعدام هویدا مخالف بود؟

صفحه ۲

تیترها

مصونیتی که نمایندگان مجلس دارند

صفحه ۲

دست‌های آلوده مشاوران ترامپ

صفحه ۷

حبس ۲۰ ساله اسپانسر شهرزاد

صفحه ۵

پیام بازرگان چه بود؟

صفحه ۱۵

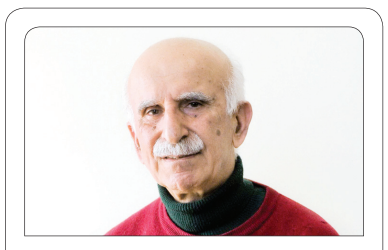

شب کلانتریان برگزار شد

با آثاری از سعید محبی، محمود آموزگار اسدالله امرایی و سعید جمشیدی‌فر

صفحه ۸

سرمقاله

شکاف طبقاتی از باستی هیلز تا...

نعمت احمدی . حقوق‌دان

مدتی است نام شهرک ویلایی باستی هیلز بر سر زبان‌ها افتاده است؛ شهرکی خصوصی با دیوارکشی اختصاصی و گیت ورودی که ورود غیرساکنان را ممنوع کرده بود؛ هرچند به دستور مقامات قضائی شهرستان لواسان گیت ورودی شهرک باستی هیلز برچیده شد و هم‌اکنون همه می‌توانند با ورود به شهرک، ویلاهای آن را که با دید ۳۶۰ درجه کل منطقه را در چشم‌انداز خود دارد، مشاهده کنند که از کوه‌های سر به فلک کشیده لواسان است. تا دریاچه سد لتیان است. قیمت ویلاها بسیار بالاست، منطقه‌ای که این شهرک در آن احداث شده حدود هزارو ۹۰۰ متر از سطح دریا فاصله دارد و ۲۰۰ متر بالاتر از مرکز شهر لواسان است. یک نمای سه‌بعدی از شهرک نشان می‌دهد که به خاطر ارتفاعی که شهرک در آن ساخته شده، چشم‌اندازی ۳۶۰درجه‌ای در دامنه کوه و با چرخشی دایره‌ای به سد لتیان و دریاچه آن منتهی می‌شود. متراژ بیشتر ویلاها بالای هزارو ۵۰۰ متر است و حیاط اختصاصی هر ویلا هم بیش از ۶۰۰ متر است. هر اتاق یک تراس مجزا دارد و مواردی از این دست در ساخت‌وساز ویلاهای شهرک باستی هیلز باعث شده قیمت فوق‌افسانه‌ای برای ویلاهای احداثی در خریدوفروش در نظر گرفته شود. روزگاری که اتوبان‌های بابایی و ارتش در منتهاالیه شمال شرقی تهران تا دامنه‌های کوه احداث می‌شد، نگارنده در مقاله‌ای مستقل نوشتم این دو بزرگراه با هر نیت که احداث می‌شوند، یک نتیجه در پی خواهند داشت؛ لواسان لبریز از جمعیت سرریز به تهران خواهد شد با این تفاوت که جمعیت سرریز این منطقه، پولدارهایی هستند که از زندگی در تهران به تنگ آمده‌اند یا ثروت آنان دیگر در تهران قابل رؤیت نیست و عده‌ای می‌خواهند ثروت آنان در مرئی و منظر دیگران باشد. وقتی فلان کس ویلایی مدرن در منطقه زعفرانیه به مساحت باورنکردنی مثلا شش هزار متر زیربنا می‌سازد، طبیعی است این بنای فوق‌مدرن برای نه سکونت و نه برای فروش ساخته شده است؛ بلکه برای خودنمایی احداث شده. در قرون وسطا که فئودالیسم در اروپا حاکمیت داشت، فئودال‌ها در اراضی وسیع خود قصرهایی برپا کردند که تا امروز باقی است. شرایط آن روز اروپا و دوره طولانی حاکمیت فئودال‌ها اجازه برپایی قصرهایی از این دست را می‌داد که امروزه مقصد گردشگران این کشورهاست؛ اما در ایران این چند دهه و درست در مرکز شهر تهران سربرآوردن قصرهایی رؤیایی، طنز تلخ و گزنده‌ای است که آیندگان راجع به آن قضاوت خواهند کرد. سال‌های پایانی رژیم گذشته شهرک‌غرب نماد زندگی وارداتی غربی بود و امروز ظهور و تولد شهرک‌هایی از قماش باستی هیلز را در کدام لایه‌های سیاسی-اقتصادی می‌توان تعریف کرد؟ صاحبان این قصرها ابایی از دیده‌شدن ندارند؛ بلکه نوع معماری به‌رخ‌کشیدن سازه‌های شیک که تنها در افسانه‌های هزارویک شب می‌توان قصرهایی از این دست را جست‌وجو کرد، ظاهرا قبح ثروت‌اندوزی و تجمیع ثروت را از بین برده است. از منظر حقوقی، بررسی درآمدها و پول‌های حاصل از فعالیت‌های اقتصادی برای اخذ مالیات آن، امری پذیرفته‌شده است و درعین‌حال پیشینه مالکان برخی از این واحدها را هم می‌توان به‌راحتی در سامانه‌های موجود بررسی کرد. معروف است که برژنف، رهبر شوروی سابق، علاقه زایدالوصفی به اتومبیل داشت و به پشتوانه همین علاقه کلکسیونی از اتومبیل‌های مختلف را جمع‌آوری کرده بود. یک روز مادر پیر خود را برای دیدن کلکسیون اتومبیل‌هایش همراه برد و سوار یکی از ماشین‌های مدرن کرد، راست و دروغ قصه بماند برای منتشرکنندگان آن؛ برژنف از مادر پیرش می‌پرسد ماشین‌سواری خوبی بود. مادرش نجواکنان و درگوشی به برژنف می‌گوید پسرم از کمونیست‌ها نمی‌ترسی؟ حکایت بالا خواه راست باشد و خواه دروغ، آیا اهالی شهرک‌هایی مانند باستی هیلز از دهک‌های پایین جامعه که به دلیل سوءاستفاده برخی از منابع ملی، هر روز فقیرتر می‌شوند، نمی‌ترسند؟ آن روز که شهردار وقت تهران مسیر شتاب رسیدن به لواسانات را احداث کرد، اهل فن باور داشتند سرریز ثروت‌های ناشی از رانت و خصوصی‌سازی برای ازمابهتران محل خرج و هزینه خود را پیدا کرد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

به دنبال روح عدالت

تورج فرهادی

کلمه تمام میراث بشر است و بزرگ‌ترین معجزه پیامبر ما نیز در قالب کلمه بوده است. خداوند در این معجزه بزرگ در قالب کلمات با انسان‌ها سخن گفته و تعاملات و تأملات بشر نیز در شکل کلمات است. انسان‌ها هرچه را خیر و شر است با کلمات بیان می‌کنند، هر آنچه در آسمان‌ها و زمین است و تمام قدرت الهی با کلمات تعریف می‌شود و صد البته تمام بداخلاقی فردی و اجتماعی بشر نیز در ساختار کلمات جاری می‌شود. مهم است بدانیم کلمات چه جایگاهی دارند و اهمیت آنها به نقش آنها بستگی دارد. هرچند گاهی دامنه کلمات پاسخ‌گوی هیجان ضمیر نیست، ولی هر آنچه هست کلمات هستند و شادی‌ها و غم‌ها نیز محصول کلماتی هستند که در قالب روایتی یا حادثه‌ای یا اتفاقی و... رقم می‌خورند. کلمه می‌تواند روح انسان‌ها را سحر کند و نیز می‌تواند همه را ناامید کند. انسان‌های برتری‌طلب چه از نوع طلب خیر برای بشر باشد چه از نوع شر، با سحر کلمات ایجاد می‌شود که همچون عصای موسی معجزه می‌کند یا مانند گوساله سامری به تباهی می‌کشاند.

عالمی را یک سخن ویران کند
روبهان مرده را شیران کند (مولانا)

پس در ادای هر کلمه و هر جمله باید تمام جوانب در نظر گرفته شود. مهم‌ترین جانب مورد ملاحظه رعایت حق‌الناس و حقوق شهروندی است، چراکه انسان‌ها محصول یک عمر تلاش، تربیت، اجتهاد و هزینه‌های مادی و معنوی خود و جامعه خود هستند و مجموع آورده‌ها و اندوخته‌های یک انسان به او آبرو و اعتبار می‌دهد و در حقیقت یک انسان با کالبد تعریف نمی‌شود. همه او آبروی اوست و خداوند متعال نیز رنگ، نژاد، قبیله، زبان و... را وسیله تمییز ، شناخت و... قرار نداده است. قدر هر انسان در محضر حق صرفا تقوای اوست که سرمایه اصلی آبروی انسان‌هاست.

خدشه بر آبروی انسان معادل کشتن اوست و کشتن یک انسان معادل کشتن یک ملت. در دین اسلام و به‌ویژه در مذهب شیعه، به حقوق انسان‌ها و حتی گناهکاران توجه ویژه شده است. در جایی حضرت امیر (ع) می‌فرماید: «ای مالک اگر شب کسی را در حال گناه دیدی، فردا به چشم گناهکار به او نگاه نکن، شاید توبه کرده باشد».

پیامبر اکرم در وصف ایشان می‌فرماید: «علی (ع) با حق است و حق نیز همراه علی (ع) است». اینان که برگزیدگان حق و رسولان او هستند، بحق می‌دانند در جامعه‌ای که حرمت انسان و کلمه حفظ نشود و هر کلمه‌ای به‌راحتی برای هر انسانی بدون ملاحظه و بدون تحقیق و بدون رعایت حرمت جامعه به کار برده شود، بداخلاقی اجتماعی رواج پیدا می‌کند. انسان‌ها خارج از چارچوب عدالت و سیستم در کنار هم مجموع نخواهند شد و انسجام جامعه با بدبینی از میان خواهد رفت و اخلاق اجتماعی، با بداخلاقی زائل خواهد شد.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

شهرسازی؛ از واشنگتن تا تهران

احمد عظیمی‌بلوریان
استاد پیشین مریلند

دانشکده برنامه‌ریزی شهری دانشگاه واشنگتن در شهر سیاتل به‌تازگی دعوت کرده بود که در کنفرانسی به مناسبت پنجاهمین سال‌دوره دکترای شهرسازی آن دانشگاه شرکت و سخنرانی کنم. نگارنده نخستین فارغ‌التحصیل از اولین دوره دکترای آن دانشکده در سال ۱۳۴۹ بودم که بلافاصله به ایران بازگشتم و در پایان همان سال تدریس در دانشکده شهرسازی دانشگاه تهران را آغاز کردم. در کنفرانس اشاره‌شده که حدودا دو ماه پیش برگزار شد، شماری از استادان و پژوهشگران درباره تجربیات و طرح‌های تحقیقاتی خود سخنرانی کردند. همه سخنرانی‌ها درباره مسائل مختلف برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای در ایالات متحده آمریکا صورت گرفت. سخنان نگارنده مربوط به تجربیات بین‌المللی در زمینه‌های مختلف برنامه‌ریزی در مقیاس‌های ملی و منطقه‌ای و محلی به‌ویژه در خاورمیانه بود. برای صرفه‌جویی در وقت، در این نوشته به چند نکته عمده اشاره دارم که هم به درد دانشگاهیان می‌خورد و هم به کار دستگاه‌های مسئول برنامه‌ریزی می‌آید؛ از سازمان برنامه گرفته تا برنامه‌ریزان شهرها و محیط زیست.

در آغاز سخنرانی به تجربه‌ام در دوره دانشجویی مقطع دکترا اشاره کردم که اصول برنامه‌ریزی بلندمدت برای شهر و منطقه را می‌آموختم و برای کارآموزی تابستانی در سازمان برنامه‌ریزی عمرانی دره تنسی آمریکا و شورای‌عالی شهرسازی ایران فعالیت می‌کردم. در آن دوره آموختم که «آینده‌نگری» و «پیش‌بینی‌پذیری» فرض‌های مسلم و پیش‌نیازهای هرگونه برنامه‌ریزی است. آغاز تدریسم در دانشگاه تهران مصادف با اوج‌گیری مبارزات سیاسی در ایران بود. ما در کلاس‌های‌مان از آینده‌نگری و پیش‌بینی‌پذیری سخن می‌گفتیم؛ اما دانشجویانی که دوستان‌شان را در فعالیت‌های سیاسی به‌ویژه در دانشگاه‌های تهران و آریامهر سابق (دانشگاه شریف امروز) از دست داده بودند، با لباس سیاه در کلاس‌ها شرکت می‌کردند. عزادار بودند؛ اما نظم و احترام دانشکده را رعایت می‌کردند. در این فرایند آموزشی، آنچه ناپیدا بود، افق «آینده» بود. پدیده بسیار مهمی که امروز سراسر خاورمیانه- از یمن تا فلسطین- را در بر گرفته است. در چنین شرایطی سخن‌گفتن از برنامه‌ریزی، به‌ویژه برای کشور و شهر و محیط زیست بیشتر به شوخی می‌ماند و ناشی از ناآگاهی است. امروزه در خاورمیانه و حتی در کشورهای آمریکای جنوبی مانند کوبا، ونزوئلا و نیکاراگوئه، هر کاری امکان دارد، مگر «برنامه‌ریزی»؛ به‌ویژه برنامه‌ریزی «بلندمدت». به عبارت دیگر هیجان و تلاطم روزانه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی همراه با دخالت قدرت‌های فرامنطقه‌ای، مانع دیدن آینده می‌شود. در سال‌های آخر رژیم پهلوی حتی سازمان برنامه ایران توانایی تنظیم بودجه سالانه را از دست داده بود و بودجه دستگاه‌های اجرائی به صورت «یک‌دوازدهم» یا ماهانه تعیین و به آنها ابلاغ می‌شد. نگارنده خود بر پایه چند قرارداد برای یکی از وزارتخانه‌های ایران فعالیت پژوهشی داشتم و قراردادهایی را که بیش از یک سال زمان می‌بُرد، به دستور سازمان مربوطه امضا و کار را آغاز می‌کردم. درحالی‌که صاحب‌کار به دلیل نداشتن بودجه سالانه از امضای قرارداد طفره می‌رفت؛ اما می‌خواست که کار تحقیقاتی انجام شود و قول می‌داد در اولین لحظه ابلاغ بودجه سال وزارتخانه تعهدات خود را انجام دهد. با وقوع انقلاب اسلامی، به دلیل تغییر ارزش‌ها و نبودن «آلترناتیو» مشخص، قراردادهای اشاره‌شده با این نویسنده و پژوهشگران دیگر بلاتکلیف رها شد و هزینه تهیه طرح تا آن مرحله به تهیه‌کننده تحمیل شد. البته این جزئیات را در کنفرانس دانشگاه مطرح نکردم.

دومین موضوع سخنرانی مربوط به ساخت‌وساز به روش غربی در شهرهای مذهبی بود. اشاره کردم که در برخی از شهرهای کشورهای غربی مانند واتیکان و واشنگتن دی‌سی (پایتخت آمریکا)، ساخت بناهای بلند قدغن است؛ زیرا این‌گونه ساختمان‌ها، بناهای تاریخی، فرهنگی و مذهبی قدیمی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند و ارزش تاریخی و فرهنگی آنها را از بین می‌برند. درحالی‌که کشورهای خاورمیانه که به بازار کار آمریکا و اروپا تبدیل شده‌اند، این ملاحظات را به‌راحتی نادیده می‌گیرند. نمونه درخور توجه آن، ساخت هتل‌ها و تسهیلات اداری غول‌آسا در جوار مسجدالحرام و کعبه است. اعراب در تاریخ همواره در چادر زندگی می‌کرده‌اند. خانه کعبه -که برای گردآوری نمادهای ادیان گوناگون با معماری غیربومی در هزاران سال پیش احداث شده است- شاید تنها بنای هندسی در عربستان کهن بوده باشد و به دلیل مکعب‌بودن «کعبه» نامیده شده بود.

ادامه در صفحه ۲

حرف اول

هرگز نگو هرگز

مجید تفرشی *

اظهارات توییتری اخیر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا درباره ایران، بار دیگر خبرساز شده است. ترامپ در این توییت ادعا کرده: ایرانی‌ها هرگز هیچ جنگی را نبرده‌اند، ولی هرگز بازنده هیچ مذاکره‌ای نبوده‌اند.در سال‌های اخیر، فعالیت توییتری ترامپ آن‌قدر متعدد و جنجالی بوده که اکنون کمتر کسی با اظهارات این سیاست‌مدار ناآرام نامتعارف، شگفت‌زده و غافلگیر می‌شود، ولی گاهی، مانند این توییت، آن‌قدر اوضاع به‌هم‌ریخته می‌شود که دوستان، اطرافیان، حامیان و نمک‌پروردگان ناگزیر می‌شوند از راه‌های مختلف، شیرین‌کاری‌های مستر پرزیدنت را رفع‌ورجوع کنند.برای نمونه، سایت فارسی‌زبان رادیو فردا، ضمن تحریف در ترجمه مستقیم توییتر ترامپ، دو بار تأکید در کلمه «هرگز» را از متن بیرون کشیده و در توضیح آن، به‌جای تصریح ترامپ به «ایران»، نوشته: «جمهوری اسلامی»، تا به نوعی‌شدت و دامنه بی‌دانشی و ایران‌نشناسی ترامپ را رفع‌ورجوع کند.اینکه گفته می‌شود توییت او نقل‌قولی از یک مقاله از «جان بولتون»، یار نزدیک و مرشد ترامپ در عرصه ایران‌ستیزی و ایران‌هراسی است، چیزی از اهمیت این توییت نمی‌کاهد. اینکه بسیاری ترامپ را دیوانه‌ای عاشق توییت‌کردن افکار لحظه‌ای می‌دانند نیز از ضرورت توجه به پیام آن کم نمی‌کند، چراکه بنا بر ضرب‌المثل مشهور ایرانی: دیوانه به کار خویشتن هوشیار است.

ادامه در صفحه آخر

شرح اندوه
مریم روحانی (همسر لطف‌الله میثمی)
حکایتی است که در ۴۰ روز تمام نمی‌شود...
رجوع به صفحه ۶

الو شرق
۸۸۶۴۰۲۶۰

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

sharghline@sharghdaily.ir

بانک کارآفرین
دعوت به همکاری
بانک کارآفرین در راستای تامین نیروی انسانی مورد نیاز خود در شهر تهران دعوت به همکاری می نماید.
متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت بانک کارآفرین به آدرس ذیل مراجعه نمایند.
www.karafarinbank.ir